

לוטוניה

בכפר אחד חי זוג איכרים והיה להם בן לוטוניה.
יום אחד יצא האיכר לגינה כדי לחזק את
ההדליה והאישה נשארה בבית. היא רצתה
להוריד מהתנור עצים שהונחו שם לייבוש ובול
עץ אחד נפל מידיה. העץ הכה חזק ברצפה
והאישה פרצה בבכי מר.
האיכר שמע את זעקתה ומהר רץ הביתה.
"מה קרה?" שאל.

והיא אומרת:

"אילו החתן לוטוניה שלנו ואילו נולד לו תינוק,
ואילו התינוק היה משחק כאן, לפני התנור, הרי
בול העץ הזה היה מכה בו ואולי אפילו הורג
אותו. הוא נפל מידיי והכה כל כך חזק!"
והאיכר התיישב לידה וגם הוא התחיל לבכות
ולילל.

לוטוניה ניכנס באותו רגע הביתה ושואל:
"למה אתם בוכים? מה קרה? ספרו לי, אולי
אוכל לעזור!"

והזקנים, תוך בכי התחילו להסביר לו:
"אילו אתה, לוטוניה יקרנו, התחתנת, ואילו

"מה אתם עושים, אנשים?" שואל לוטוניה.
"טעינו קצת" עונים האיכרים "וחתכנו את הקרש
קצר מדי."
"ומה אתם רוצים עכשיו לעשות?"
"אינך רואה? צריך להאריך אותו קצת! אז אנו

נולד לך תינוק, ואילו היה יושב פה, לפני התנור,
הרי העץ הזה שכרגע נפל מלמעלה היה בוודאי
הורג אות! כי הוא נפל במכה חזקה כזו!"
הסביר האיכר.

"אולי לא היה הורג אותו אלה רק פוצע חזק
ועושה אותו נכה, אילו ישב כאן. העץ נשמט
מידיי ודפק כל כך חזק ברצפה!" הוסיפה
האישה "אוי צרה כזו, צרה!"
לוטוניה הופתע ואחר כך שאל:
"ועל כך שניכם בוכים?"

"כן, על כך לוטוניה, על כך!" אמרה האיכרה.
"חבל לנו על בנך הקטן שלך, לוטוניה" הוסיף
האיכר.

"זה מספיק" אמר לוטוניה "נמאס לי. אני הולך
מכאן. שלום לכם. אם אמצא אי פעם אנשים
יותר טיפשים מכם, אז אולי אחזור. ואם לאו, לא
תראו אותי יותר ואל תחכו לי!"

לקח לוטוניה את כובעו וצרור חפצים והלך
מהבית.

הלך, הלך עד שהגיע לכפר שני. רואה – בחצר
שני איכרים מחזיקים קרש ארוך, זה בקצה
אחד, שני בקצה שני, מושכים אותו בכל הכוח
ונושמים חזק מהמאמץ.

כלום!"
לוטוניה צחק, הניף ידו והלך הלאה.
הלך, הלך והגיע לכפר אחר. ורואה פתאום
איכרים שסוחבים פרה ומנסים לעלות אותה על
גג הבית. הפרה המסכנה מתנגדת, פועה,
מניעה את ראשה, בועטת, ואיכרים מתעקשים
לעלות אותה.

שואל אותם לוטוניה:
"למה אתם דוחפים את הפרה אל הגג?"
"אינך רואה?" ענה לו אחד האיכרים "הבט כמה
עשב צמח על הגג! שהיא תלחך אותו."
"איזה טיפשים אתם. לשם מה לענות את הפרה
המסכנה?"

עלה לוטוניה על הגג, אסף את העשב וזרק
אותו למטה, אל הפרה.
האיכרים הופתעו מהתושייה שלו. התחילו
לבקש שיישאר אצלם לפחות לכמה ימים וילמד
אותם תבונה.

"עזבו אותי" אמר להם לוטוניה "בגלל חכמים
כמוכם ברחתי מהבית. וודאי לא אשאר כאן."
והלך הלאה.

הלך זמן מה והגיע לכפר אחר. רואה – בחצר
מסתובב קהל איכרים. הם קשרו לשער בחבל

מושכים!" אומרים לו.
"מה אתם, טיפשים או מה? אי אפשר כך
להאריך קרש עץ!"
נעלבו האיכרים ואומרים לו:
"לך, חזור מאין שבאת! אל תתערב כי אינך מבין

"אינך רואה? אנו רוצים לרתום את הסוסה, וזו, הטיפשה, מתעקשת."
"האם כך נהוג לרתום?" אמר לוטוניה "לא היא הטיפשה כאן אלה אתם. תעזבו אותה. מיד ארתום אותה בעצמי."
לוטוניה הוריד את הקולר, שם אותו על צווארה של הסוסה. כל האיכרים השתוממו. התחילו לבקש שיישאר אתם. אולי הם יוכלו ללמוד ממנו עוד דברים. אך הוא לא מוכן היה לשמוע אותם, אלא הלך הלאה.

הגיע לקצה הכפר ורואה - אישה מביאה דבר מה בנפה לתוך הבית. הולכת הלך וחזור, מתאמצת, טורחת ובנפה לא רואים כלום.
"מה את מביאה, דודה, לבית שלך בנפה הזו? שואל לוטוניה.

"אני מביאה אור" עונה האישה "הקיסמים כמעט ואזלו ולא יהיה במה להאיר בבית. אז אני מביאה את אור הבוקר פנימה שיהיה לנו אור יפה בערב."
"זו המצאה שלך, דודה, או מישהו נתן לך עצה כזו?"

"בעצמי, בני, המצאתי, בעצמי!"
הגיע לוטוניה בראשו ואמר:

קולר של רתמת סוס ובמקלות מאיצים סוסה עלובה אל הקולר. כולם התעייפו כבר והסוסה עוד מעט תיפול מרגליה.
"חכו, רבותי! מה אתם עושים?" שאל לוטוניה.

שיבחה אותו על חכמתו.
לוטוניה אכל לשובע, ואחר כך עלה יחד עם
הילדים על התנור, נשכב שם ונרדם.

עד שלוטוניה לא יתעורר לא אוכל להמשיך את
הסיפור. מי יודע, אולי הוא עוד יחליט לחזור
לבית הוריו?

"מוטב, דודה, שתכיני לך קיסמים לתאורה, כי
הלילה חשוך מאוד!"
"לשם מה לנו קיסמים? הבאתי הרבה אור יום
הביתה. יספיק לכל הלילה!"
לוטוניה לא ענה דבר. הלך הלאה.
הלך והלך ולקראת ערב הגיע לפונדק דרכים.
ניכנס וראה שבעלת הבית הזקנה בישלה דייסת
סולת, העמידה אותה בקערה על השולחן,
הושיבה סביב ילדים, ובעצמה יורדת עם כף
למרתף. מביאה כף שמנת, שמה על הדייסה
וחוזרת למרתף להביא עוד כף שמנת.
שואל אותה לוטוניה:
"אמא, מדוע את טורחת כך, מקלקלת את
סוליות הנעליים, נותנת לילדים לחכות?"
"איך זה 'מדוע'? אינך רואה, בני, הדייסה
עומדת על השולחן והשמנת אצלי בקנקן
במרתף!"
"אז אילו, יקירתי, היית מביאה את קנקן השמנת
הנה, אל השולחן, היה לך יותר קל להמתיק את
הדייסה!"
"אתה חכם, בני. צודק באמת!"
היא הביאה את קנקן השמנת, ישבה לשולחן
והזמינה את לוטוניה לאכול אתם, וכל הזמן